Regelrådet

**Beslutsdatum** 2025-08-27
**Vårt diarienummer** RR 2025-182
**Ert diarienummer** KN2025/01122

*Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.*

Klimat- och näringslivsdepartementet

# Yttrande över promemorian En ny förordning om ursprungsgarantier för energi

## Regelrådets ställningstagande

Regelrådet bedömer att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

## Bakgrund och innehållet i förslaget

I promemorian föreslås en ny förordning om ursprungsgarantier för energi, som ska ersätta den nuvarande förordningen (2010:853) om ursprungsgarantier för el. Förslagsställaren anger att förslagen syftar till att genomföra ändringar i EU:s förnybartdirektiv ((EU) 2018/2001) samt följer av ändringar i en standard framtagen inom den europeiska standardiseringsorganisationen (CEN) med beteckningen CEN-EN 16325. Följande förslag lämnas:

- Förutom ursprungsgarantier för el ska även ursprungsgarantier för gas, kyla och värme kunna utfärdas, överföras och annulleras.

- Till följd av att ursprungsgarantier för fler energibärare än el ska kunna utfärdas ska en reglering införas om bland annat konvertering mellan olika energibärare.

- En lägsta kapacitetsgräns för utfärdande av ursprungsgarantier ska införas (50 kilowatt).

- Den svenska regleringen om ursprungsgarantier ska anpassas till de krav som kommer att finnas i den nya versionen av standarden CEN-EN 16325, som är bindande för medlemsstaterna enligt förnybartdirektivet. Det innebär bland annat att ursprungsgarantier endast ska få utfärdas för nettoproduktion av el, gas, kyla och värme och att beslut om utfärdande av ursprungsgarantier som längst ska få ha en giltighetstid om fem år.

- Förslag på krav på uppgifter som en ursprungsgaranti ska innehålla. Det gäller bland annat uppgifter om vilken energimängd som ursprungsgarantin avser och om ursprungsgarantin har utfärdats efter konvertering eller lagring. Det gäller också uppgifter om ursprungsgarantins ändamål

- Avgiften för utfärdande av ursprungsgaranti höjs från 5 öre till 10 öre.

Vidare föreslås också följdändringar i förordningen (1999:716) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el och förordningen (2023:242) om leverans av el och aggregeringstjänster.

## Konsekvenser för företag

Vad gäller förslaget om minsta kapacitetsgräns anger förslagsställaren att syftet är att minimera den administrativa bördan för Energimyndigheten och för mindre producenter av kyla eller värme. Förslagsställaren anger att den föreslagna kapacitetsgränsen på 50 kilowatt framför allt påverkar värmeproducenter som inte är anslutna till ett fjärrvärmenät, reservpannor, privatpersoner med enskild uppvärmning och lantbrukare med värmeproduktionsanläggningar under gränsen. Vidare anges att majoriteten av alla värmeproduktionsanläggningar som är anslutna till fjärrvärmenätet har en installerad effekt över 50 kilowatt varför dessa aktörer inte påverkas av en sådan kapacitetsgräns. Förslagsställaren anger att det finns drygt 10 000 elproduktionsanläggningar med en installerad effekt under 50 kilowatt som omfattas av ett beslut om utfärdande av ursprungsgarantier. De allra flesta är solcellsanläggningar med liten produktion som ägs av privatpersoner. För gas skulle en sådan gräns i första hand träffa så kallade gårdsanläggningar för biogas. Förslagsställaren bedömer att de potentiella uteblivna intäkterna från ursprungsgarantier för de producenter som skulle träffas av en sådan kapacitetsgräns är mycket blygsamma. Förslagsställaren bedömer att en genomsnittlig anläggningsinnehavare går miste om 128 kronor i intäkt per år. För anläggningar som producerar annat än el innebär kapacitetsgränsen inte någon skillnad jämfört med tidigare, enligt förslagsställaren.

Vidare anges att förslaget om höjd avgift för utfärdande av ursprungsgaranti från 5 till 10 öre, samt om befrielse från avgiften för utfärdande om den inte överstiger 50 kronor, medför att alla producenter med en årsproduktion under 500 megawattimmar träffas. Konsekvensutredningen saknar dock en beskrivning av hur detta förslag påverkar företagens kostnader.

Gällande förslaget om krav på utvidgning av vilka uppgifter som en ursprungsgaranti ska innehålla saknas en bedömning av hur företagens administrativa kostnader påverkas.

Förslagsställaren anger vidare att de näringsidkare som hittills tilldelats nationella ursprungsgarantier för bruttoproduktion troligen kommer att se sina intäkter minska något, förslagsställaren uppskattar att värdet av uteblivna ursprungsgarantier för en 100 kilowattsanläggning med anledning av byte till nettomätning uppgår till 50–100 kronor per år och att den sammanlagda förlusten för hela gruppen kan uppskattas till 5–10 miljoner kronor. De producenter av gas, kyla och värme som har velat sälja ursprungsgarantier kommer nu att kunna göra det. Förslagsställaren anger dock att marknadsvärdet på dessa ursprungsgarantier är mycket osäkert, eftersom det ännu inte finns någon marknad att tala om.

Förslagsställaren bedömer att de förslag som läggs fram inte medför mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet. Förslagsställaren anger att det är möjligt att tolka det omarbetade förnybartdirektivet som att ursprungsgarantier ska utfärdas för vilken energibärare som helst. Förslaget är begränsat till att införa ursprungsgarantier för gas, kyla eller värme, utöver ursprungsgarantier för el som redan finns. Dessa energibärare bedöms av förslagsställaren vara de som kommer att ha en betydelse under överskådlig tid, varför det anges som onödigt att införa regler för andra energibärare, som till exempel fasta bränslen.

Konsekvensutredningen saknar en beskrivning av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag samt särskilda hänsyn till små och medelstora företag vid reglernas utformning.

## Motivering till Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner problembeskrivningen, beskrivningen av syfte, åtgärder för att begränsa förslagets kostnader och andra effekter, tidpunkt för ikraftträdande och förslagets överensstämmelse med EU-rätten tydliga och därmed godtagbara. Vad gäller nollalternativet så anges att Sveriges regler kommer att strida mot EU-rätten om en ny svensk reglering om ursprungsgarantier inte beslutas. Regelrådet finner att det hade varit önskvärt med en tydligare beskrivning av hur företagen påverkas om regleringen ej kommer till stånd. Regelrådet finner således denna beskrivning godtagbar trots önskvärda förtydliganden.

Regelrådet finner att det utifrån den information som framgår i konsekvensutredningen är tydligt att företagen kommer att påverkas av de föreslagna reglerna men att det är svårt att uppfatta hur pass omfattande dessa konsekvenser kommer att vara för berörda företag. Gällande förslaget om minsta kapacitetsgräns framgår viss information om berörda företag, medan det för övriga förslag saknas sådan information. I konsekvensutredningen finns en uppskattad intäktspåverkan gällande förslaget om byte till nettomätning. En sådan uppskattning finns även gällande förslaget om minsta kapacitetsgräns, dock saknas en redogörelse för hur förslagsställaren har kommit fram till den siffra som anges, varför en komplettering hade behövts i denna del. Vad gäller förslaget om höjda avgifter samt utökad uppgiftsrapportering saknas en bedömning av påverkan på företagens kostnader. Regelrådet finner således att beskrivningen av påverkan på företagens kostnader och intäkter är bristfällig.

Om särskilda hänsyn har tagits till små och medelstora företag vid reglernas utformning beskrivs gällande förslaget om minsta kapacitetsgräns, där syftet anges vara att minska den administrativa bördan för små företag. Dock saknas en beskrivning om särskilda hänsyn har tagits till små och medelstora företag för övriga förslag som läggs fram. Det saknas även en beskrivning av hur små och medelstora företag påverkas av de föreslagna reglerna. Regelrådet finner därför beskrivningen av särskilda hänsyn till små och medelstora företag bristfällig.

Vad gäller utvärdering finns information om när förslagen kan utvärderas, vilket är positivt, dock hade beskrivningen med fördel kunnat kompletteras med mer information om hur förslaget ska utvärderas. Regelrådet finner således beskrivningen av hur och när förslaget kan utvärderas godtagbar trots önskvärda förtydliganden.

Vidare saknas beskrivningar av alternativa lösningar, påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag, speciella informationsinsatser och om förslaget går utöver de EU-rättsliga minimikraven. Regelrådet finner således dessa delaspekter bristfälliga. Mot bakgrund av dessa brister, såväl som behovet av kompletteringar i redovisningen av påverkan på företagens kostnader och intäkter, finner Regelrådet att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 27 augusti 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Roland Sigbladh och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Erik Palm.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Erik Palm
Föredragande